

Sygn. akt *XVII AmE 177/20*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Andrzej Turliński
Protokolant –	Sekretarz sądowy Iwona Hutnik

po rozpoznaniu 19 listopada 2021 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) *sp. z o.o. w B.*

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) *sp. z o.o. w B.* od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 10 lutego 2020 r. Nr (...)(...)

1. oddala odwołanie;
2. zasądza od (...) *sp. z o.o. w B.* na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Sędzia SO Andrzej Turliński

Sygn. akt *XVII AmE 177/20*

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 lutego 2020 r. Nr (...) (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) na podstawie art. 56 ust. 2 w związku z art. 56 ust. 1 pkt 48 oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2019 r., poz. 755 z późn. zm.) oraz art. 104 k.p.a. po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy: Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. w B. (powód) posiadającemu koncesję na obrót paliwami ciekłymi Nr (...) (zmienioną późniejszymi decyzjami) udzieloną przez Prezesa URE w dniu 17 września 2015 r. orzekł, że powód przekazał Prezesowi URE nieprawdziwe informacje, o których mowa w art. 43e ustawy Prawo energetyczne dotyczące eksploatowanej infrastruktury paliw ciekłych tj. łącznej pojemności zbiorników zlokalizowanych na stacji paliw w C., przy ul. (...), w S., przy ul. (...), w O., przy ul. (...) oraz (...) (gm. C.), czym wypełnił dyspozycję przepisu art. 56 ust. 1 pkt 48 ustawy Prawo energetyczne – pkt 1 decyzji.

W pkt 2 decyzji za działanie wskazane w pkt 1 Prezes URE wymierzył powodowi karę pieniężną w wysokości 40.000 zł.

Od ww. decyzji powód wniósł odwołanie zaskarżając ją w punkcie 2.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

- naruszenie art. 56 ust. 6A ustawy Prawo energetyczne przez jego błędną wykładnię i zastosowanie polegające na przyjęciu, iż skarżąca nie spełnia przesłanek określonych w tym przepisie, a uzasadniających odstąpienie przez Prezesa URE od nałożenia kary,
- naruszenie art. 56 ust 6 ustawy Prawo energetyczne przez jego błędną wykładnię i zastosowanie polegające na przyjęciu, iż stopień zawinienia skarżącej jest znaczny i nie ma zastosowania miarkowanie wysokości kary,
- nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy, a zwłaszcza przyczyn błędu.

Wskazując na powyższe powód wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w punkcie 2 poprzez odstąpienie od nałożenia kary lub uchylenie zaskarżonej decyzji w punkcie 2 oraz zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych lub spisu.

Powód wniósł również w razie potrzeby o dopuszczenie dowodu z przesłuchania w charakterze świadka K. D. na okoliczność przyczyn błędu w informacjach.

W odpowiedzi powód wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny.

Decyzją z dnia 17 września 2015 r. Nr (...) Prezes URE udzielił powodowi koncesji na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi, na okres od dnia 18 września 2015 r. do dnia 16 maja 2026 r. z wykorzystaniem stacji paliw zlokalizowanych w C. przy ul. (...), w T. przy ul. (...) oraz w S. przy ul. (...), jak również z wykorzystaniem pojazdu przeznaczonego do transportu paliw ciekłych (k. 1 – 3 akt adm.)

W dniu 10 lipca 2017 r. realizując obowiązek wynikający z art. 31 ust. 1 ustawy zmieniającej, powód złożył pierwszą informację o całej eksploatowanej infrastrukturze paliw ciekłych wykorzystywanej do prowadzonej działalności. Z informacji tej wynikało, że powód prowadzi działalność koncesjonowaną z wykorzystaniem trzech stacji paliw, zlokalizowanych w C. przy ul. (...), w T. przy ul. (...) oraz w S. przy ul. (...) oraz jednej cysterny drogowej (k. 17 – 18 akt adm.).

Pismem z dnia 6 września 2017 r. powód zwrócił się do Prezesa URE z wnioskiem o rozszerzenie przedmiotu posiadanej koncesji w związku z zakupem stacji paliw zlokalizowanej w O. przy ul. (...). Po analizie materiału dowodowego oraz ustaleniu stanu faktycznego Prezes URE wydał w dniu 1 grudnia 2017 r. decyzję w całości uwzględniającą wniosek powoda (k. 5 – 7 akt adm.).

W dniu 6 marca 2019 r. Prezes URE ponownie dokonał zmiany ww. koncesji, w związku z wnioskiem powoda z dnia 11 stycznia 2017 r. złożonym w celu dostosowania jej treści do definicji paliw ciekłych wskazanej w art. 3 pkt 3b ustawy Prawo energetyczne, realizującym obowiązek wynikający z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r., poz. 1165 z późn. zm. dalej jako ustawa zmieniająca). Przedmiotowa koncesja uprawniała powoda do prowadzenia obrotu benzynami silnikowymi, olejami napędowymi oraz gazem płynnym (...), w tym konfekcjonowanym przy wykorzystaniu stacji paliw zlokalizowanych w C. przy ul. (...), w T. przy ul. (...), w S. przy ul. (...) oraz O. przy ul. (...), jak również benzynami silnikowymi oraz olejem napędowym przy wykorzystaniu środka transportu paliw ciekłych – cysterny drogowej (k. 8 – 11 akt adm.)

W dniu 3 grudnia 2018 r. powód złożył wniosek o zmianę treści koncesji w związku z zakupem stacji paliw zlokalizowanej w (...) (gm. C.). Prezes URE w całości uwzględnił wniosek wydając decyzję zmieniającą w dniu 7 marca 2019 r. (k. 13 – 16 akt adm.).

W dniu 12 kwietnia 2019 r. powód przedstawił aktualizację informacji o posiadanej infrastrukturze technicznej, która uwzględniała dane dotyczące dotychczas posiadanych stacji paliw oraz nowej zlokalizowanej w (...) (gm. C.) (k. 27 – 28 akt adm.)

W związku ze stwierdzeniem rozbieżności w danych zawartych w poszczególnych aktualizacjach informacji o posiadanej infrastrukturze paliw ciekłych, składanych na podstawie art. 43e ustawy Prawo energetyczne Prezes URE wezwał powoda w dniu 16 października 2019 r. o wskazanie powodów zmiany pojemności całkowitych na posiadanych przez powoda stacji paliw, które odzwierciedla poniższe zestawienie (k. 34 – 35 akt adm.) .

	Data aktualizacji	Data aktualizacji	Data aktualizacji	Data aktualizacji	Akta koncesyjne
	16.08.2017 r.	07.03.2018 r.	12.04.2019 r.	03.10.2019 r.	
Adres stacji paliw	Pojemność (m ³)	Pojemność (m ³)	Pojemność (m ³)	Pojemność (m ³)	Pojemność (m ³)
(...) (...)-(...) C.	125,1	125,15	119	119	125,15
(...) (...), (...)-(...) T.	26,7	26,7	26,7	26,7	21,85
(...), (...) S.	90,7		83,7	83,7	90,7
(...), (...)-(...) O.		69,7	69	69	69,7
(...), (...)-(...) C.			69	69	59,7

Suma **242,15** 221,55 367,4 367,4 367,1

Z uwagi na wykazaną rozbieżność między wartościami pojemności całkowitej dotyczącej czterech z pięciu stacji paliw należących do powoda, a wynikających ze składanych przez niego informacji, Prezes URE wezwał również do udokumentowania pojemności każdego ze zbiorników zlokalizowanych na wszystkich stacjach paliw powoda.

W odpowiedzi z dnia 28 października 2019 r. powód złożył skorygowaną informację o posiadanej infrastrukturze (k. 31– 32 akt adm.) oraz jako potwierdzenie protokoły z wykonania czynności dozoru technicznego przeprowadzonego przez Urząd Dozoru Technicznego (k. 37 – 62 akt adm.). Powód wskazał również, że „różnica w danych wynikała z omyłki wprowadzonych danych” i że nie dokonał zmiany posiadanej infrastruktury. Zgodnie z danymi zawartymi w ww. informacji o posiadanej infrastrukturze, łączne pojemności zbiorników na poszczególnych stacjach paliw wynosiły:

1. D. (...), (...)-(...) C. – 125,15 m³
2. (...) (...), (...)-(...) T. - 26,7 m³

3. (...), (...) S. - 90,7 m³
4. (...), (...)-(...) O. - 69,7 m⁽³⁾
5. (...), (...)-(...) C. - 59,7m³

Wobec powyższego w dniu 20 listopada 2019 r. Prezes URE wszczął postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej zawiadamiając o tym fakcie powoda i wzywając do udzielenia szczegółowych wyjaśnień wskazujących przyczyny przekazywania błędnych danych dotyczących posiadanej infrastruktury technicznej w poszczególnych aktualizacjach (k. 63 – 64 akt adm.).

W odpowiedzi z dnia 2 grudnia 2019 r. powód wniósł o odstąpienie od wymierzenia kary z uwagi na fakt, że stopień szkodliwości czynu był znikomy, a powód wykonał ciężący na nim obowiązek i zaprzestał naruszania. Wskazał przy tym, że realizuje obowiązek, o którym mowa w art. 43e ust. 1 Prawa energetycznego i przedkłada Prezesowi URE informację o rodzaju i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych, a jedynie omyłkowo podawał różne informacje o pojemności zbiorników.

Zdaniem powoda do uchybienia doszło w wyniku błędu, a więc nie można powodowi przypisać winy, motywem jego działania nie było uniknięcie jakichkolwiek swoich obowiązków czy też zaniżenie obowiązków podatkowych względem Skarbu Państwa, co w ocenie powoda pozwala stwierdzić jednoznacznie, iż w wyniku błędu nie doszło do wyrządzenia żadnej szkody (k. 66 – 67 akt adm.).

Po zapoznaniu się ze stanowiskiem powoda, pismem z dnia 16 grudnia 2019 r. Prezes URE poinformował powoda o zakończeniu postępowania w sprawie oraz możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym (k. 69 akt adm.). Przedmiotowe pismo zostało doręczone w dniu 23 grudnia 2019 r. wobec czego wyznaczony w nim termin do zapoznania z aktami sprawy upłynął w dniu 7 stycznia 2020 r. We wskazanym terminie powód nie zapoznał się z aktami sprawy ani nie wniósł uwag do zgromadzonego materiału dowodowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Odwołanie nie jest uzasadnione, a zaskarżona nim decyzja jest prawidłowa.

Decyzja wydana przez Prezesa URE jest prawomocna w jej pkt 1, tj. w zakresie stwierdzonego naruszenia Prawa energetycznego, albowiem powód zaskarżył rozstrzygnięcie o nałożonej na niego karze pieniężnej zawarte w jej pkt 2.

W pierwszym rzędzie kwestionował zasadność wymierzenia sankcji pieniężnej znajdując w stanie faktycznym sprawy podstawy do odstąpienia od niej w oparciu o przepis art. 56 ust. 6a Pe. W tej kwestii Sąd zgodził się z pozwanym Prezesem URE, w którego ocenie w sprawie nie wystąpiły przesłanki konieczne do zastosowania przywołanego przepisu. W świetle treści tego przepisu Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary w przypadku alternatywnego ziszczenia się dwóch hipotez, tj. wtedy, gdy stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa, bądź, gdy stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zrealizował obowiązek. Jak łatwo zauważyć w obu przypadkach znikomy, a więc pomijalny, musi być stopień szkodliwości stwierdzonego naruszenia, w konkretnym przypadku czynu zabronionego w art. 56 ust. 1 pkt 48 Pe, polegającego na przekazaniu przez powoda, jako koncesjonariusza, nieprawdziwych informacji dotyczących eksploatowanej infrastruktury paliw ciekłych, tj. pojemności zbiorników zlokalizowanych na czterech stacjach paliw. Jak wiadomo w podanych pozwanemu informacjach powód podał niższe od rzeczywistych pojemności tych zbiorników. Naruszenie przez powoda obowiązku sprawozdawczego określonego w art. 43e ust. 1 Pe godziło w dobro chronione w tej ustawie, którym jest pełna i aktualna wiedza Prezesa URE o nadzorowanych przez niego rynku paliw ciekłych. Przekazanie nieprawdziwych danych utrudniło pozwanemu realizację jego ustawowych zadań w przedmiocie nadzoru na tym rynku. Co więcej ww. naruszenie utrudniło również sprawne wykonywanie ustawowych zadań przez organy, o których mowa w art. 23r ust. 3 Pe, które są zobowiązane do przekazywania Prezesowi URE posiadanych informacji i dokumentów,

mogących posłużyć stwierdzeniu czy nastąpiło naruszenie warunków prowadzenia działalności koncesjonowanej (o czym mowa w art. 43e ust. 3 Pe). W tym kontekście nieprawdziwe informacje o infrastrukturze technicznej używanej do prowadzenia działalności koncesjonowanej miały niewątpliwie wpływ także na wykonywanie zadań nałożonych na te organy.

Wprowadzony w art. 43e ust. 1 Pe obowiązek sprawozdawczy dla koncesjonariuszy ma na celu uporządkowanie i uzupełnienie regulacji sektora paliw płynnych przez wdrożenie rozwiązania zwiększającego przejrzystość i transparentność funkcjonowania tego rynku, między innymi, w celu zwalczania zjawiska szarej strefy w obrocie paliwami ciekłymi. Obowiązek koncesjonariusza podawania pojemności posiadanego zbiornika na paliwo ma na celu przeciwdziałanie przechowywaniu nielegalnego paliwa przy wykorzystaniu tej części pojemności zbiornika, która nie jest zgłoszona Prezesowi URE.

Również stopień winy powoda nie oscylował wokół culpa levisima, ale raczej ocenić go trzeba poziomie rażącego niedbalstwa, albowiem powód jako koncesjonariusz musi gwarantować zgodność z prawem prowadzonej reglamentowanej działalności tak wobec swoich kontrahentów, jak i organów państwa. Przekazywanie nieprawdziwych danych o infrastrukturze przez przedsiębiorcę, którego według art. 355 k.c. obowiązuje podwyższony poziom staranności w prowadzeniu działalności koncesjonowanej i trwanie tego stanu rzeczy przez blisko dwa lata świadczy o większej niż znikoma zarzucalności czynów popełnionych przez powoda.

W świetle powyższych rozważań stopień szkodliwości naruszeń udowodnionych powodowi nie ma znikomego, pomijalnego charakteru, tym bardziej, że stan naruszenia prawa utrzymywał się przez prawie dwa lata. Wyklucza to możliwość zastosowania w stosunku do niego instytucji odstąpienia od wymierzenia kary uregulowanej w art. 56 ust. 6a Pe.

W rozpoznawanej sprawie nie jest dopuszczalne miarkowanie kary pieniężnej w oparciu o art. 56 ust. 6 Pe. Każda z czterech kar po 10.000 zł jest karą sztywną, określoną w art. 56 ust. 2h pkt 8 Pe. Z tego względu jakiegokolwiek jej obniżenie przez pozwanego, a w postępowaniu odwoławczym przez Sąd, byłoby działaniem nielegalnym, naruszającym ww. przepis.

W tym stanie rzeczy Sąd działając na podstawie art. 479(53) k.p.c. oddalił odwołanie nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

O kosztach procesu, który przegrał powód, orzeczono stosownie do jego wyniku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. oraz § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. (Dz. U. 2015, poz. 1804 z późniejszymi zmianami) w brzmieniu obowiązującym w dniu złożenia odwołania tj. 27 lutego 2020 r.

Sędzia SO Andrzej Turliński